

הממשלה התורכית היתה גובה מס מה"גורן", מיבול התבואה השנתי. המס היה בגובה 12,5%, בתבואה ממש ולא בכסף מזומן. קראו לזה "עושר", מעשר. קבלן היה חוכר את יבול הישוב מעם הממשלה, אחרי שסייר בשדות, העריך את היבול וניגש לתחרות בין מעוניינים נוספים. בכל שנה קיבל מחדש בחכירה את זכות הגבייה.

מתחילת עונת הדייש היה מושיב איש שלו בגורן, במשך כל שעות היממה. בתחילת העונה, עם התחלת הקציר, כאשר מובאות עגלות התבואה לגורן, היה האיש משגיח שהסוסים לא יאכלו יותר מדי מערימת התבואה. הסוסים עומדים ואוכלים, ואחרי זמן מסויים עובר השומר ומודיע: "להפסיק!".

כאשר הגיע שלב זריית התבואה, היה האיש שומר שלא יגנבו מערימות הגרעינים. לכל שומר כזה היתה חותמת, והיה מחתים את ערימת הכרי סביב סביב כל ערב. ואז, אם נוגעים בערימה, מיד נשפכים הגרעינים והחותמת נמחקת, ואפשר לראות שלקחו גרעינים מהערימה. כנגד מי כל האבטחה הזו? נגד בעל הערימה, שמא יקח משלו, לפני שהממשלה נוטלת את חלקה...

אחר כך, בתום הדייש, מודדים את כמות הגרעינים, כדי להפריש את ה"עושר", מודדים בסאה. כל שתי סאות - מידה, אם אינני טועה כ-5 קילוגרם. היתה מידה של נבטיה, שהיתה קטנה, ומידה של החורן שהיתה גדולה יותר. הערבים קראו לזה מיד נבטני ו- מיד חורני. היתה זו קופסה עגולה בעלת חותמת רשמית בקרקעית.

הסביבה שלנו כולה שיעית ודתית מאוד ואללה מעורב בכל דבר. המודד מתחיל למדוד ומונה כך: על המידה הראשונה לא היה סופר אחת אלא אַל בְּרָכָה, במקום שניים - מן אללה, כלומר מאיפה באה הברכה? מן אללה. סדרת ברכות במקום מספרים. במקום שמונה, תמני בערבית, היו אומרים אל אמני. תשע - תיסעה - סיטרק אל אללה.

כך היו גובים את ה"עושר" - מעשר - בסביבות מטולה. כאשר אנשים קצרו בשדה, ונשים מלקטות אחרי הקוצרים, היה עובר האורח מברך: "אל ברכה", ועונים לו: "מן אללה". ואם אינו מברך - אוי לו! המלקטות היו פוצחות אחריהן במקהלה בשיר ארוך, בחרוזים, וסוף השיר